

ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ СПОРТИВНО- ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДІВ ПОЛТАВЩИНИ

Сергій Новік

*Полтавській національній педагогічній університет імені В.Г.
Короленка*

Постановка проблеми. Фізичне виховання скероване на формування в ціннісних орієнтацій учнів щодо культури здоров'я і здорового способу життя, виховання потреби та звички регулярно займатися фізичною культурою та спортом, прагнення досягти оптимального рівня особистого здоров'я, фізичного розвитку, рухових якостей, морально-вольових рис характеру та психологічної підготовки до ведення активного життя, професійної діяльності та захисту Батьківщини. Фізична культура є складовою загальної культури суспільства, засобом зміцнення здоров'я, розвитку фізичних, морально-вольових, інтелектуальних здібностей і гармонійного формування особистості людини. Органічною частиною фізичної культури є спорт, соціальна цінність якого обумовлена його стимулюючим впливом та поширенням серед різних верств населення [1].

Відповідно до Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, схваленої Указом Президента України від 25 червня 2013 року №344/2013, одним із основних завдань модернізації освіти є забезпечення фізичного розвитку дитини, що реалізується через: збільшення рухового режиму учнів шкільного віку за рахунок уроків фізичної культури, спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи в позаурочний час; удосконалення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в навчальних закладах (розширення кількості спортивних гуртків, секцій і клубів з обов'язковим кадровим, фінансовим, матеріально-технічним забезпеченням їх діяльності).

Актуальність дослідження значною мірою зумовлюється й необхідністю знаходження нових шляхів забезпечення високої якості надання спортивних послуг населенню України з огляду на появу висококовартісних технологій, дефіцит фінансування галузі, зростання потреб спортсменів у якості організації спортивної діяльності, децентралізацію управління. В таких умовах державне управління якістю надання спортивних послуг є не тільки перспективним напрямом стратегічного управління фізичною культурою і спортом, але й тією його складовою, для якої характерне існування багатьох

теоретичних і практичних проблем, вирішення яких забезпечить вихід галузі з тривалої системної кризи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз психолого-педагогічних джерел дає підстави стверджувати, що вітчизняною та зарубіжною наукою накопичено певний позитивний досвід класифікації та визначення структури та сучасних типів спортивно-оздоровчих закладів.

Українськими і російськими ученими (В.Д. Дехтяром, І.І. Були-гіною, Ю.М. Федоровим, І.Е. Востоковим, В.М. Вукуловим) проведено вивчення регіонального та загальнодержавного стану спортивно-оздоровчої роботи у позашкільних закладах. Однак, проблеми класифікації спортивно-оздоровчих закладів регіонального типу на території Полтавської області вимагають більш ретельного аналізу дослідно-експериментальним шляхом.

Мета дослідження полягає у розробці характеристики та класифікації сучасних типів спортивно-оздоровчих закладів Полтавщини.

Фізкультурно-спортивний або спортивний напрям позашкільної освіти - напрям, який забезпечує розвиток фізичних здібностей вихованців (учнів і слухачів) необхідні умови для повноцінного оздоровлення, загартування, змістовного відпочинку і дозвілля, занять фізичною культурою і спортом, підготовку спортивного резерву для збірних команд України, набуття навичок здорового способу життя.

Згідно з класифікацією, запропонованою Сахно Є.Ю., система послуг і заходів, що надаються організаціями фізкультурно-оздоровчої, спортивно-масової роботи, охоплює:

1. **Обов'язкові фізкультурно-оздоровчі послуги:** урок (заняття) з фізичної культури (дошкільні, загальноосвітні та професійно-технічні навчальні заклади); ранкова гімнастика (дошкільні навчальні заклади, школи-інтернати); фізкультурні хвилинки, фізкультурні паузи під час навчального процесу (дошкільні, загальноосвітні та професійно-технічні навчальні заклади); години фізичної культури у групах подовженого дня (загальноосвітні навчальні заклади); заняття з дітьми, віднесеними за станом здоров'я до спеціальної медичної групи (дошкільні, загальноосвітні та професійно-технічні навчальні заклади); заняття з плавання (навчальні заклади, що мають відповідні умови); дні здоров'я і фізичної культури (дошкільні, загальноосвітні та професійно-технічні навчальні заклади).

2. **Спортивно-масові послуги:** змагання "Перші кроки" (дошкільні навчальні заклади); Всеукраїнські спортивні ігри школярів "Старти надій"

(загальноосвітні навчальні заклади); Всеукраїнські змагання за комплексними тестами оцінки стану фізичної підготовленості "Зміна" (загальноосвітні навчальні заклади); Всеукраїнські змагання з футболу на призи клубу "Шкіряний м'яч" (загальноосвітні навчальні заклади); Всеукраїнська спартакіада для дітей-сиріт і дітей, які залишились без піклування батьків (школи-інтернати).

3. Спортивні заходи: навчально-тренувальні заняття (позашкільні навчальні заклади); навчально-тренувальні збори (позашкільні навчальні заклади); Всеукраїнська спартакіада школярів (загальноосвітні та позашкільні навчальні заклади); Всеукраїнська спартакіада учнів професійно-технічних навчальних закладів (професійно-технічні та позашкільні навчальні заклади); Всеукраїнські змагання "Повір у себе" (школи-інтернати для дітей, які потребують корекції фізичного або розумового розвитку); змагання з різних видів спорту районного (міського), обласного, республіканського, міжнародного рівня (позашкільні навчальні заклади) [1].

На основі аналізу досвіду фізкультурно-спортивного напряму позашкільної освіти у Полтавській області нами наведено дані обліку спортивно-оздоровчих закладів (табл. 1) [3].

Необхідно зазначити, що проблема здорового способу життя розглядається як проблема загальнодержавна, яка потребує розробки "здоров'язбережувальних" технологій, які дозволяють впливати на звички, стереотипи поведіння, життєві цінності людей, що призводять до усвідомлення необхідності піклуватися про своє здоров'я. Використання даних технологій у соціальній сфері (зокрема - у сфері оздоровчої фізичної культури та спорту) може істотно вплинути на формування у населення потреби в зміцненні свого здоров'я, підвищенні рівня рухової активності, як провідного компонента здорового способу життя людей.

Таблиця 1

Спортивно-оздоровчі заклади Полтавщини

№ п/п	Найменування закладу	Тип закладу
1	Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Ромашка»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
2	Приватне підприємство «Орендний дитячий оздоровчо-виховний заклад «Орлятко»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
3	Комунальне підприємство «Дитячий спортивно-оздоровчий центр «Горизонт»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
4	Комунальний дитячий оздоровчий табір «Світанок»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
5	Спортивно-оздоровчий комплекс «Супутник»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
6	Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Чайка» ПАТ «Кредмаш»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
7	Комунальний заклад «Позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Супутник»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
8	Спортивний дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Олімпійські надії»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
9	Козельщинський районний оздоровчий комплекс «Старт»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
10	Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Молода гвардія»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
11	Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Зоряний»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
12	Дитячий табір відпочинку «Сонячний» оздоровчого комплексу Нафтохімік»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
13	Дитячий оздоровчий центр «Орлятко» ради профспілки працівників державної податкової служби у Полтавській області	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
14	Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Енергетик»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
15	Дитячий оздоровчий табір «Іскорка»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
16	Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Антей»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
17	Дитячий оздоровчий табір «Сонячний»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
18	Товариство з обмеженою відповідальністю «Спортивно-оздоровчий комплекс «Ковпаківець»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
19	Новосанжарський будинок відпочинку матері і дитини «Ворскла»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
20	Лохвицький районний дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Олімпія»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
21	Позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Костер»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
22	Товариство з обмеженою відповідальністю «Британський мовний табір «ABC CAMP»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку
23	Дитячий оздоровчий заклад «Соснова поляна»	позаміський заклад оздоровлення та відпочинку

Висновки. Сфера оздоровчих, фізкультурно-спортивних послуг на Полтавщині на сьогодні набуває динамічного розвитку, однак наявна матеріальна база за багатьма параметрами не відповідає характеру і масштабу попиту. Це є важливим в контексті того, що заняття спортом поліпшують здоров'я і знижують ризик захворювань, зменшують соціальне напруження у суспільстві. Саме тому вітчизняні та зарубіжні фахівці надають важливе значення спортивно-оздоровчій діяльності, цінність якої актуалізується через стимулюючий вплив на поширення фізичної культури серед різних верств населення.

Література:

1. Сахно Є.Ю. Менеджмент сервісу: теорія та практика / Є.Ю. Сахно, М.С. Дорош, А.В. Ребенко. - К., 2010. - 245 с.
2. Тарасюк Н.Я. Дослідження та порівняння окремих аспектів пропаганди фізкультурних занять і реклами оздоровчих послуг / Н.Я. Тарасюк // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. праць /за ред. С. С. Єрмакова. - Х., 2002. - №17. -С. 36^ю"
3. Державний реєстр дитячих закладів оздоровлення та відпочинку: Режим доступу: <http://drdz.mlsp.gov.m/msm/institutions/results>

**PORÖWNANIE ATRAKCYJNOSCITURYSTYCZNEJ MIAST
EDYNBURGI GLASGOW W SZKOCJI**

Olha Zhdanova, Aleksandra Zych

Politechnika Opolska (Polska)

Wst^{ap}. Poj^{acie} atrakcyjności turystycznej to podstawa rozwoju aktywności turystycznej i zaspakajaniapotrzeb turystów, jakimi s^zwiedzanie walorów turystycznych, zagospodarowanie turystyczne oraz dostępnosc komunikacyjna. Mowi^c o atrakcyjności turystycznej mowi si^ę o pewnym obszarze lub miejscowości, która posiada liczny zespół cech przyrodniczo- specjalistycznych, które pr^osi^oszcz turystów. Wyroznic mozna znaczenie uniwersalne i wzgl^{adne} atrakcyjności turystycznej. Uniwersalne oznacza cechy przyrodnicze, kulturowe oraz wyposażenie obszaru w infrastruktur? 30